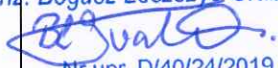

APROTECH Michał Paradowski
Dworcowa 1A
89-200 Szubin

telefon: +48 502 384 393
+48 52 320 15 10
e-mail: biuro@apt.pl

Inwestor:	Starostwo Powiatowe we Włocławku ul. Cyganka 28 87-800 Włocławek	
Adres inwestycji:	PCKZiU CHODECZ ul Włocławska 7a 87-860 Chodecz	
Zadanie:	Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy 79,79 kWp	
Stadium:	Projekt techniczny	
Instalacje PV		
Opracowujący	inż. Bogusz Leszczyc-Grabianka	inż. Bogusz Leszczyc-Grabianka Nr upr. D/40/24/2019 Nr upr. 40/E/74/2019
Projektujący	mgr inż. Andrzej Stefański uprawnienia budowlane ABIT-II-7342-46/99	

Szubin 11.08.2024 r.

Spis treści

1	WSTĘP	3
1.1	Przedmiot opracowania.....	3
1.2	Podstawa opracowania.....	3
1.3	Wstępne założenia	4
2	INSTALACJA FOTOWOLTAICZNA.....	4
2.1	Rozmieszczenie instalacji fotowoltaicznej.....	4
2.2	Moduły fotowoltaiczne.....	5
2.3	Inwerter (przetwornica)	5
3	DOBÓR ELEMENTÓW INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ.....	8
4	OKABLOWANIE.....	8
4.1	Strona stałoprądowa DC.....	8
4.2	Strona zmiennoprądowa AC	9
4.3	Kable komunikacyjne.....	11
5	ZABEZPIECZENIA.....	12
5.1	Zabezpieczenie strona stałoprądowa DC	12
5.2	Zabezpieczenie strona zmiennoprądowa AC.....	13
5.3	Ochrona przepięciowa instalacji.....	13
5.4	Ochrona przeciwporażeniowa	14
5.5	Ochrona przed przepięciami.....	14
6	SYMULACJA WIELKOŚCI PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ Z INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ	15
7	POMIARY	15
8	UWAGI	16
9	SPIS RYSUNKÓW	16

1 WSTĘP

1.1 Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest projekt budowlano-wykonawczy elektrowni fotowoltaicznej o mocy 79,79 kWp zlokalizowanej na terenie Powiatowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Chodczu. Niniejsze opracowanie swoim zakresem obejmuje projekt wykonawczy instalacji fotowoltaicznej składającej się z paneli fotowoltaicznych zamontowanych na konstrukcjach wsporczych tworzących stoły, inwerterów solarnych oraz linii kablowych DC i AC niskiego napięcia

Instalacja zostanie zabezpieczona ogrodzeniem panelowym o wys. 1,8 m i furtką zamykaną na zamek. Budowa instalacji polegać będzie na montażu na gruncie 168 szt. paneli fotowoltaicznych zorientowanych w kierunku południowym. W szczególności zakres robót obejmuje:

- montaż stalowo-aluminiowych konstrukcji wsporczych wbijanych w grunt, umożliwiających ustawienie paneli pod kątem 25-30 st.,
- montaż ogniw fotowoltaicznych w ilości 158 szt.,
- montaż inwerterów (2kpl.),
- podłączenie przewodów elektrycznych do aparatów,
- montaż instalacji elektrycznej,
- wykonanie ogrodzenia,

1.2 Podstawa opracowania

- Wizja lokalna,
- Ustalenia i umowa zawarta z Inwestorem,
- Wytyczne producentów urządzeń,
- Obowiązujące przepisy i normy, w tym m.in.:
  - Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2002 r. Nr 147 poz. 1229 z późniejszymi zmianami),
  - Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1410 z późniejszymi zmianami),
  - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2002 r. Nr 75 poz. 690 z późniejszymi zmianami),

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010 r. Nr 109 poz. 719),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 czerwca 2006 r. w sprawie wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczeni tych wyrobów do użytkowania (Dz.U. z 2006 r. Nr 143 poz. 1002),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz.U. z 2004 r. Nr 198 poz. 2041),
- PN-IEC 60364-1:2000 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych - Zakres, przedmiot i wymagania podstawowe.
- PN-IEC 60364-5-51:2000 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych - Dobór i montaż wyposażenia elektrycznego - Postanowienia ogólne.
- HD 384/HD 60364 PN-IEC 60364:1999 (norma wieloczęściowa) Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych.
- Zespół norm PN-IEC 62104. Ochrona odgromowa obiektów budowlanych,
- PN-EN ISO 9488:2002 Energia słoneczna - Terminologia.
- PN-EN 61173:2002 Ochrona przepięciowa fotowoltaicznych (PV) systemów wytwarzania mocy elektrycznej - Przewodnik.
- PN-EN 61194:2002 Parametry charakterystyczne autonomicznych systemów fotowoltaicznych (PV).
- PN-EN 61215:2005 Moduły fotowoltaiczne (PV) z krzemu krystalicznego do zastosowań naziemnych - Kwalifikacja konstrukcji i aprobaty typu. (j.ang.)
- PN-EN 61730-1:2007 Ocena bezpieczeństwa modułu fotowoltaicznego (PV) - Część 1: Wymagania dotyczące konstrukcji. (j.ang.)
- PN-EN 61730-2:2007 Ocena bezpieczeństwa modułu fotowoltaicznego (PV) - Część 2: Wymagania dotyczące badań. (j.ang.)
- PN-EN 62093:2005 Elementy uzupełniające w systemach fotowoltaicznych – Założenia kwalifikacyjne dla środowiska naturalnego. (j.ang.)
- PN-EN 62108:2008 Moduły fotowoltaiczne oraz systemy z koncentratorami światła (CPV) - Kwalifikacja konstrukcji i zatwierdzenie typu. (j.ang.)
- PN-EN 62124:2005 Systemy fotowoltaiczne (PV) wolnostojące - Weryfikacja projektu. (j.ang.)

- ICE 60364-7-712:2007 Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych - Część 7-712: Wymagania dotyczące specjalnych instalacji lub lokalizacji - Fotowoltaiczne (PV) układy zasilania.

1.3 Wstępne założenia

Projektuje się zabudowę paneli na gruncie, w odległości ok. 110 m od budynku głównego PCKZiU w kierunku północnym. Projektowane panele fotowoltaiczne dostarczą moc:

- 158 szt. x 505 W = 79790Wp

Szacunkowa roczna produkcja energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną wyniesie od 76360 kWh w pierwszym roku, do 67730 kWh w 10 roku produkcji. Porównanie wielkości zapotrzebowania na energię (233404kWh/rok) z możliwościami produkcyjnymi instalacji fotowoltaicznej pozwala stwierdzić, że wytworzona energia elektryczna w całości zostanie zużyta na potrzeby własne obiektu. Nie projektuje się magazynowania nadwyżki wyprodukowanej energii elektrycznej. Projektuje się włączenie instalacji fotowoltaicznej do rozdzielni niskiego napięcia znajdującej się w budynku zgodnie z rysunkiem E-01.

Projektowane moduły fotowoltaiczne połączone zostaną systemem mieszanym (szeregowo-równoległe) w łańcuchy (stringi). Do połączenia elektrycznego modułów zastosowane będą kable solarne odporne na promieniowanie UV w podwójnej izolacji. Łańcuchy wytwarzać będą napięcie prądu stałego DC.

Projektuje się zastosowanie 2 szt. inwerterów o mocy do 40 kW. Należy uwzględnić na etapie wykonawstwa możliwość podłączenia każdego z inwerterów do oddzielnego zasilania w przypadku, gdy zaistnieją warunki techniczne wydzielenia trzech oddzielnych przyłączy PPE.

2 INSTALACJA FOTOWOLTAICZNA

2.1 Rozmieszczenie instalacji fotowoltaicznej

Projektowana instalacja fotowoltaiczna zabudowana będzie na gruncie, w odległości ok. 110 m od budynku głównego PCKZiU zgodnie z załączonym rysunkiem E-01. Orientacja paneli - południowa. Instalacja zbudowana zostanie ze 168 paneli o łącznej mocy 79,79 kWp. Projektuje się montaż paneli fotowoltaicznych z zastosowaniem stalowo-aluminiowych konstrukcji wsporczych wbijanych w grunt, umożliwiających ustawienie paneli pod kątem 25-30 st.

2.2 Moduły fotowoltaiczne

Projektowane moduły fotowoltaiczne połączone zostaną systemem mieszanym (szeregowo-równoległe) w łańcuchy (stringi). Do połączenia elektrycznego modułów należy zastosować kable solarne odporne na promieniowanie UV o przekroju min. 6 mm². Łańcuchy wytwarzać będą napięcie prądu stałego DC. Zastosowanie do produkcji modułu komponentów wysokiej jakości pozwala na uzyskiwanie większej ilości energii i gwarantuje długą żywotność urządzenia. Projektowany moduł pokryty będzie szkłem hartowanym, o niskiej zawartości żelaza, z powłoką antyrefleksyjną.

Jako źródło energii odnawialnej w projektowanej instalacji fotowoltaicznej zastosowane zostanie 168 modułów fotowoltaicznych o mocy 505Wp każdy. Moduły zostaną podzielone na sekcje zgodnie z wielkością opisanego w dalszej części projektu oraz falownika sieciowego, do którego zostaną podłączone panele PV. Podstawowym elementem instalacji są moduły fotowoltaiczne o mocy 505Wp, których parametry techniczne spełniają wszystkie normy jakościowe obowiązujące w krajach UE. Obudowa modułu wykonana jest z anodowanego aluminium. Wyposażony jest w kable ze spolaryzowanymi złączami odpornymi na warunki atmosferyczne typu MC4. Wymiary przyjętego do projektu modułu to 1196x1134x30mm; waga: ok. 24,4 kg. Panel posiada zabezpieczenie w postaci diod bocznikująco-blokujących mających na celu ochronę przed przepływem prądu wstecznego co w przypadku zacinienia części ogniw nie odcina całego łańcucha paneli (string). W projekcie zaproponowano zastosowanie urządzeń, których parametry gwarantują efektywną i długotrwałą eksploatację.

Podstawowe parametry modułu monokrystalicznego 505Wp:

- napięcie otwartego obwodu V_{oc} - 43,78 V,
- napięcie MPP V_{mp} - 37,00 V,
- prąd MPP I_{mp} - 13,65 A,
- prąd zwarcia I_{sc} - 14,57 A,
- współczynnik sprawności modułu - 22,31 %.

2.3 Inwerter (przetwornica)

Inwertery umożliwiają zamianę wytwarzanego przez panele prądu o stałym napięciu na prąd o napięciu zmiennym. Na wyjściu inwertera w kierunku instalacji założono napięcie prądu zmiennego AC o wartości 400/230 V. W przedmiotowej instalacji projektuje się zastosowanie dwóch inwerterów beztransformatorowych o mocy wyjściowej 40 kW oraz 40 kW.

• **Inwerter (nr 1) o mocy: 40,0 kW**

DANE WEJŚCIOWE (DC)

Maks. moc DC dla pojedynczego MPPT	- 25000 (W)
Liczba urządzeń śledzących/trackerów MPP	- 4
Liczba wejść DC	- 2 na każde MPPT
Maks. napięcie wejściowe	- 1100 (V)
Napięcie rozruchowe	- 200 (V)
Znamionowe napięcie wejściowe	- 620 (V)
Zakres napięcia pracy MPPT	- 180 – 1000 (V)
Zakres napięcia MPPT dla pełnej mocy	- 480 – 850 (V)
Maks. prąd wejściowy ($I_{dc\ max}$) na MPPT	- 4 x 40 (A)
Maks. wejściowy prąd zwarcia na MPPT	- 4 x 50 (A)

DANE WYJŚCIOWE (AC)

Moc znamionowa	- 40 000 (W)
Maks. moc AC	- 44 000 (VA)
Maks. natężenie wyjściowe I_{sc}	- 66,7 (A)
Napięcie znamionowe sieci	- 3/N/PE 230 V/400 Vac
Zakres napięcia sieciowego	- 310 - 480 Vac
Częstotliwość znamionowa sieci	- 50 Hz/ 60 Hz
Zakres częstotliwości sieci	- 45 Hz/ 65 Hz
Zakres regulacji mocy czynnej	- 0 – 100%
Współczynnik zniekształceń nieliniowych THDi	- < 3 %
Współczynnik mocy	- regulowane +/- 0,8
Maks. współczynnik sprawności	- 98,8 %
Europejski współczynnik sprawności (η_{EU})	- 98,2 %

DANE OGÓLNE

Zakres temperatur otoczenia	- -40°C - +60°C
Stopień ochrony wilgotności	- IP65
Dopuszczalny zakres wilgotności względnej	- 0 – 100 %
Topologia	- beztransfatorowa
Pobór własny w nocy	- < 3 (W)
Waga	- 37 kg

• **Inwerter (nr 2) o mocy: 40,0 kW**

DANE WEJŚCIOWE (DC)

Maks. moc DC dla pojedynczego MPPT	- 25000 (W)
Liczba urządzeń śledzących/trackerów MPP	- 4
Liczba wejść DC	- 2 na każde MPPT
Maks. napięcie wejściowe	- 1100 (V)
Napięcie rozruchowe	- 200 (V)
Znamionowe napięcie wejściowe	- 620 (V)
Zakres napięcia pracy MPPT	- 180 – 1000 (V)
Zakres napięcia MPPT dla pełnej mocy	- 480 – 850 (V)
Maks. prąd wejściowy ($I_{dc\ max}$) na MPPT	- 4 x 40 (A)
Maks. wejściowy prąd zwarcia na MPPT	- 4 x 50 (A)

DANE WYJŚCIOWE (AC)

Moc znamionowa	- 40 000 (W)
Maks. moc AC	- 44 000 (VA)
Maks. natężenie wyjściowe I_{sc}	- 66,7 (A)
Napięcie znamionowe sieci	- 3/N/PE 230 V/400 Vac
Zakres napięcia sieciowego	- 310 - 480 Vac
Częstotliwość znamionowa sieci	- 50 Hz/ 60 Hz
Zakres częstotliwości sieci	- 45 Hz/ 65 Hz
Zakres regulacji mocy czynnej	- 0 – 100%
Współczynnik zniekształceń nieliniowych THDi	- < 3 %
Współczynnik mocy	- regulowane +/- 0,8
Maks. współczynnik sprawności	- 98,8 %
Europejski współczynnik sprawności (η_{EU})	- 98,2 %

DANE OGÓLNE

Zakres temperatur otoczenia	- -40°C - +60°C
Stopień ochrony wilgotności	- IP65
Dopuszczalny zakres wilgotności względnej	- 0 – 100 %
Topologia	- beztransfatorowa
Pobór własny w nocy	- < 3 (W)
Waga	- 37 kg

STANDARD – DEKLARACJE ZGODNOŚCI

EN 61000-6-2 EN 61000-6-4, IEC 62109-1/2, IEC 62116, IEC 61727, IEC 61683, IEC 60068 (1,2,14,30), IEC 60255, VDE V 0124-100, V 0126-1-1, VDE-AR-N 4105, CEI 0-21 / CEI 0-16, UNE 206 007-1, EN 50549, G99, EN 50530

3 DOBÓR ELEMENTÓW INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ

Doboru inwerterów i podziału modułów na stringi dokonano przy pomocy oprogramowania. Główne założenia przedstawiono poniżej:

- 158 szt. paneli o łącznej mocy 79,79 kWp

Dobre inwertery:

1) Inwerter nr 1 o mocy nominalnej 40,0 kW - 79 szt. w konfiguracji: 3 x 20 paneli + 1 x 19 paneli;

2) Inwerter nr 2 o mocy nominalnej 40,0 kW - 79 szt. w konfiguracji: 3 x 20 paneli + 1 x 19 paneli;

4 OKABLOWANIE

4.1 Strona stałoprądowa DC

Inwerter	Łańcuch	Długość odcinka przewodu (m)	Projektowany przekrój przewodów (mm ²)	Straty w przewodach (%)
Inwerter 1 40,0 kW	STR 1	12	6	0,124
	STR 2	21	6	0,217
	STR 3	35	6	0,362
	STR 4	43	6	0,444
Inwerter 2 40,0 kW	STR 1	22	6	0,227
	STR 2	28	6	0,289
	STR 3	37	6	0,382
	STR 4	48	6	0,496

Starty dla najdłuższego odcinka przewodów <1% = warunek spełniony

4.2 Strona zmiennoprądowa AC

Projektowane kable AC nNw projektowanej elektrowni fotowoltaicznej ułożyć od rozdzielni głównej RG do rozdzielni głównej fotowoltaicznej RGPV oraz od RGPV do poszczególnych inwerterów (1÷2) - zgodnie z normą N SEP-E-004 oraz PN-76/E-05125, wzdłuż trasy i namiarów pokazanych na rys. nr E-01, w sposób wykluczający ich uszkodzenie. Kable AC nN ułożone będą na głębokości min 0,8m na podsypce z dziesięciocentymetrowej warstwie piasku i zasypane podobną warstwą piasku. Na tak przygotowane warstwy należy nasypać ok 25 cm rodzimej ziemi i następnie ułożyć niebieską folię ostrzegawczą z tworzywa sztucznego o grubości min. 0,3 mm i szerokości 25 cm. Przejścia pod nawierzchniami drogowymi wykonać w rurach osłonowych typu DVR 160 (HDPE) koloru niebieskiego. Końce rur osłonowych zabezpieczyć przed wnikaniem wilgoci lub ewentualnego robactwa i gryzoni, taśmą lub masą uszczelniającą. Należy zachować odległość poziomą min. 25 cm pomiędzy kablami nN a przewodami komunikacyjnymi inwerterów, układanymi we wspólnym wykopie z kablami nN. Na etapie wykonawstwa należy sprawdzić ewentualne niezainwentaryzowane kolizje z sieciami.

Pomiędzy rozdzielnią główną RG a rozdzielnią główną fotowoltaiczną znajduje się rozdzielnia główna pomp ciepła RGPC pokazana na rys. nr E-01.

Obciążalność prądowa kabla dla obwodu trójfazowego:

$$I_B = \frac{P}{\sqrt{3} * \cos \varphi * U_n}$$

gdzie:

I_B - obliczeniowy prąd obciążenia kabla [A]

P - moc czynna obciążenia przewodu lub kabla [W]

$\cos \varphi$ - współczynnik mocy

U_n - napięcie międzyfazowe (V)

Warunek spadku napięcia:

$$\Delta U = \frac{P * L}{\gamma * s * U_{n1}^2}$$

gdzie:

P - moc czynna obciążenia przewodu lub kabla [W]

L - długość przewodu (m)

S - przekrój przewodu w (mm²)

γ – konduktywność przewodu

(dla miedzi 56 [$\Omega \cdot \text{mm}^2$])

(dla aluminium 34 [$\Omega \cdot \text{mm}^2$])

U_{n1}^2 – napięcie międzyfazowe

Obliczenia dla inwertera 1 (40,00 kW); inwerter - RAC

- Prąd obciążenia przewodu:

$$I_B = \frac{40\,000}{\sqrt{3} * 0,9 * 400} = \frac{40\,000}{623,538} = 64,15 \text{ (A)}$$

- Warunek spadku napięcia:

$$\Delta U = 0,15 \%$$

Obliczenia wykonano dla przewodu YKY o przekroju żył roboczych 10mm² i odległości do 3 m.

Obliczenia dla inwertera 1 (40,00 kW); RAC - RGPV

- Prąd obciążenia przewodu:

$$I_B = \frac{40\,000}{\sqrt{3} * 0,9 * 400} = \frac{40\,000}{623,538} = 64,15 \text{ (A)}$$

- Warunek spadku napięcia:

$$\Delta U = 0,75 \%$$

Obliczenia wykonano dla przewodu YKY o przekroju żył roboczych 10mm² i odległości do 15 m.

Obliczenia dla inwertera 2 (40,00 kW); inwerter - RAC

- Prąd obciążenia przewodu:

$$I_B = \frac{40\,000}{\sqrt{3} * 0,9 * 400} = \frac{40\,000}{623,538} = 64,15 \text{ (A)}$$

- Warunek spadku napięcia:

$$\Delta U = 0,13 \%$$

Obliczenia wykonano dla przewodu YKY o przekroju żył roboczych 10mm² i odległości do 3 m.

Obliczenia dla inwertera 2 (40,00 kW); RAC - RGPV

- Prąd obciążenia przewodu:

$$I_B = \frac{40\,000}{\sqrt{3} * 0,9 * 400} = \frac{40\,000}{623,538} = 64,15 \text{ (A)}$$

- Warunek spadku napięcia:

$$\Delta U = 0,53 \%$$

Obliczenia wykonano dla przewodu YKY o przekroju żył roboczych 16mm² i odległości do 30 m.

Obliczenia dla inwerterów (80,00 kW); RAC - RGPV

- Prąd obciążenia przewodu:

$$I_B = \frac{80\,000}{\sqrt{3} * 0,9 * 400} = \frac{80\,000}{623,538} = 128,30 \text{ (A)}$$

- Warunek spadku napięcia:

$$\Delta U = 0,72 \%$$

Obliczenia wykonano dla przewodu YAKY o przekroju żył roboczych 2x240 mm² i odległości do 210 m.

Ze względu na prąd obciążenia i warunek spadku napięcia dobrano minimalne przekroje przewodów:

- Połączenia kablowe od inwerterów (40,0 kW oraz 40,0 kW) do rozdzielnic AC należy wykonać kablem YKY o przekroju żył roboczych 10 mm² dla odległości do 3,0 m.
- Połączenie kablowe od rozdzielni AC inwertera 1 do rozdzielni głównej fotowoltaicznej wykonać przewodem YKY o przekroju żył roboczych 10mm² dla odległości do 10 m.
- Połączenie kablowe od rozdzielni AC inwertera 2 do rozdzielni głównej fotowoltaicznej wykonać przewodem YKY o przekroju żył roboczych 16mm² dla odległości do 30 m.
- Połączenie rozdzielnic głównej fotowoltaicznej z rozdzielnią główną należy wykonać za pomocą kabli YAKY o przekroju 2x240 mm² dla odległości do 210 m.

Straty dla najdłuższego odcinka przewodów <1% = warunek spełniony

4.3 Kable komunikacyjne

Jako kable komunikacyjne należy stosować niskonapięciowe ziemne kable żelowe. Należy przewidzieć połączenie pomiędzy inwerterami kablami U/FTP.

5 ZABEZPIECZENIA

5.1 Zabezpieczenie strona stałoprądowa DC

Zabezpieczenie przed prądami wstecznymi zapewniają zwarciove bezpieczniki o charakterystyce gPV:

$$I_n \geq \frac{I_{sc}}{k} * 1,4$$

gdzie:

I_n – prąd znamionowy bezpiecznika

I_{sc} – prąd zwarcia łańcucha modułów

K - współczynnik korygujący w zależności od temperatury

(dla 200C $k=1$, dla 400C $k=0,92$)

przy $I_{sc} = 14,57A$ dla wejścia $I_n \geq 22,17 A$,

Bezpieczniki po stronie DC muszą mieć napięcie znamionowe spełniające warunek:

$$U_n \geq U_{sc} * 1,2$$

gdzie:

U_n – napięcie znamionowe bezpiecznika,

U_{sc} – napięcie obwodu otwartego łańcucha modułów

- dla obwodu 20 modułów:

$$U_{sc} = 20 * 43,78 = 875,60 V$$

$$U_n \geq 1050,36 V$$

- dla obwodu 19 modułów:

$$U_{sc} = 19 * 43,78 = 831,82 V$$

$$U_n \geq 998,18 V$$

Przyjmuje się po stronie DC zabezpieczenie 25A o napięciu znamionowym do 1500 V. Z uwagi na występowanie rozłącznika izolacyjnego w inwerterze nie jest konieczny montaż dodatkowego rozłącznika po stronie stałoprądowej.

5.2 Zabezpieczenie strona zmiennoprądowa AC

Z uwagi na wytyczne odnośnie montażu mikro-instalacji projektowane zostaje urządzenie łączeniowe w postaci wyłącznika nadprądowego.

Na podstawie wartości obciążenia wyjściowego inwertera 1 o mocy 40 kW, $I_{sc} = 66,7 \text{ A}$ dobrano zabezpieczenie nadprądowe:

$$\begin{aligned}1,13 \cdot I_{sc} &\leq I_N \leq 1,45 \cdot I_{sc} \\1,13 \cdot 66,7 &\leq I_N \leq 1,45 \cdot 66,7 \\75,37 &\leq I_N \leq 96,72 \\I_N &= 80 \text{ [A]}\end{aligned}$$

Na podstawie wartości obciążenia wyjściowego inwertera 2 o mocy 40 kW $I_{sc} = 66,7 \text{ A}$ dobrano zabezpieczenie nadprądowe:

$$\begin{aligned}1,13 \cdot I_{sc} &\leq I_N \leq 1,45 \cdot I_{sc} \\1,13 \cdot 66,7 &\leq I_N \leq 1,45 \cdot 66,7 \\75,37 &\leq I_N \leq 96,72 \\I_N &= 80 \text{ [A]}\end{aligned}$$

5.3 Ochrona przepięciowa instalacji

Do ochrony przepięciowej projektuje się ochronnik przepięciowy po stronie DC typu T1+T2 (kombinowany) montowany w szafie rozdzielczej instalacji fotowoltaicznej przy inwerterze ochronnik również typu T1+T2 (kombinowany).

Ochrona przeciwprzepięciowa - ograniczniki przepięć SPD typ T1+T2 dla 19 paneli w rzędzie:

$$\begin{aligned}U_c &\geq 1,2 \cdot U_{oc} \cdot stc \\U_c &\geq 1,2 \cdot 43,78 \cdot 19 \\U_c &\geq 998,18 \text{ V}\end{aligned}$$

Ochrona przeciwprzepięciowa - ograniczniki przepięć SPD typ T1+T2 dla 20 paneli w rzędzie:

$$U_c \geq 1,2 \cdot U_{oc} \cdot stc$$

$$U_c \geq 1,2 * 43,78 * 20$$

$$U_c \geq 1050,72 \text{ V}$$

W razie konieczności przed przystąpieniem do montażu instalacji fotowoltaicznej użytkownik zapewni możliwość przyłączenia, poprzez budowę lub przebudowę rozdzielnic głównej, aby zapewnić miejsce na zabezpieczenie przewodów i przyłączenie instalacji oraz wykonanie zabezpieczeń.

5.4 Ochrona przeciwporażeniowa

Instalacja fotowoltaiczna pracować będzie w układzie TN-S. Ochrona podstawowa, oraz ochrona przed dotykiem bezpośrednim realizowana będzie przez izolowanie części czynnych (izolacja podstawowa) oraz stosowanie obudów i osłon zastosowanych urządzeń o stopniu ochrony co najmniej IP2X.

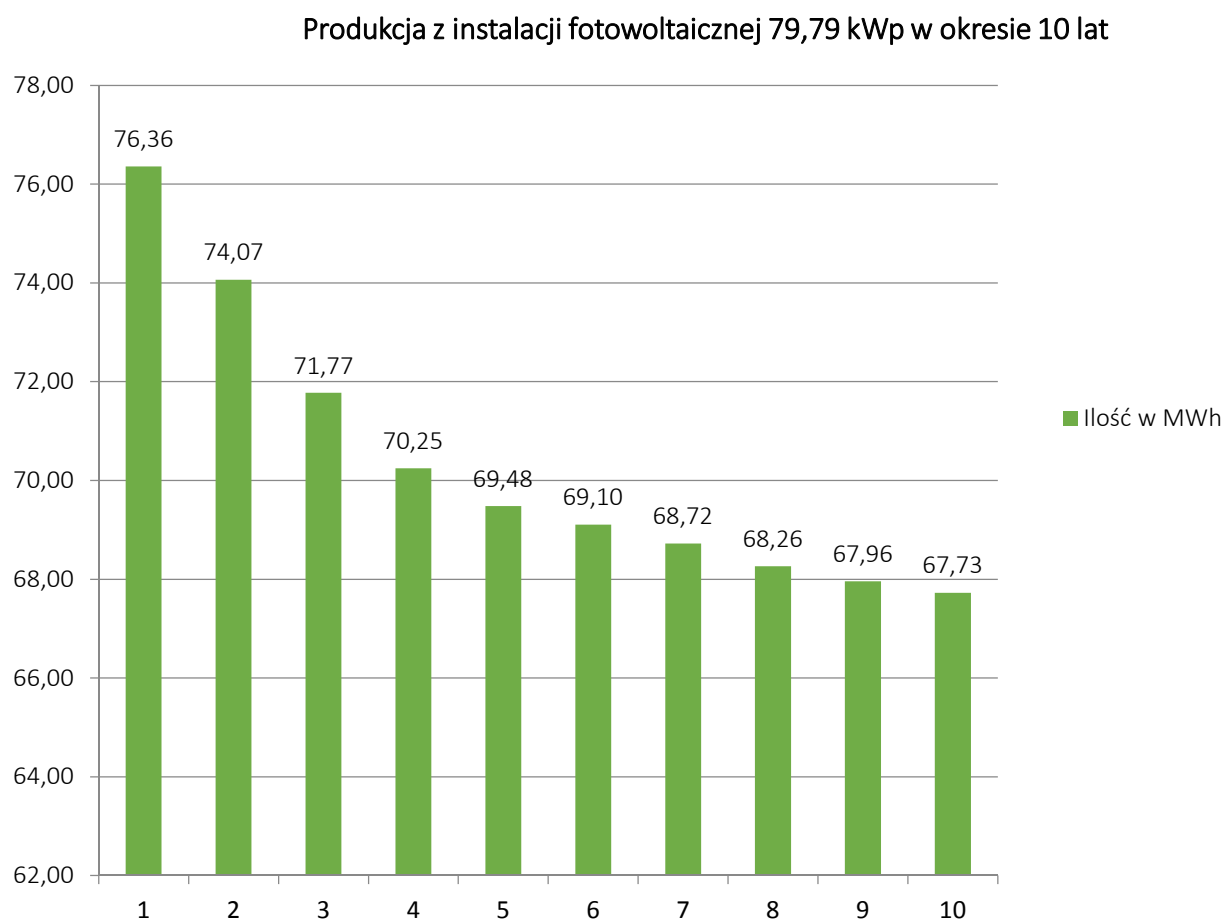
Z uwagi na to, że inwerter posiada II klasę ochronności, nie jest wymagany montaż wyłącznika różnicowoprądowego z wyzwalaczem nadprądowym. Na etapie wykonawstwa należy sprawdzić klasę ochronności inwertera.

Ochronę dodatkową dla części DC stanowi uziemienie konstrukcji wsporczych modułów oraz uziemienie części przewodzących dostępnych inwerterów. Wzdłuż stołów konstrukcji wsporczych należy ułożyć uziom i przyłączyć do niego wszystkie stoły konstrukcji wsporczych oraz zaciski ochronne PE inwerterów. Dodatkowo zaciski PE inwerterów należy podłączyć do szyny ochronnej PE w rozdzielnicy RGF wykorzystując w tym celu taśmę Fe/Zn 30x4 mm.

5.5 Ochrona przed przepięciami

Ochronę przed przepięciami spowodowanymi wyładowaniami atmosferycznymi stanowić będą uziemione połączenia wyrównawcze wszystkich dostępnych elementów farmy oraz ograniczniki przepięć. Zabezpieczenia przepięciowe inwerterów zainstalowane zostaną w rozdzielnicach RPV. Dodatkowo inwertery wyposażone będą fabrycznie w ograniczniki przepięć DC typu II. Wartość rezystancji uziemienia systemu ochrony przeciw wyładowaniom atmosferycznym nie może być wyższa niż 10 Ω (Ohm). Wszystkie prace należy wykonać zgodnie z wymaganiami normy PN -71/E-97053, 79/H-97070, 93/E - 04500 oraz N SEP - E - 001. Konstrukcje winny być zabezpieczone antykorozyjnie.

6 SYMULACJA WIELKOŚCI PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ Z INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ

7 POMIARY

Po dokonaniu prac montażowych przed uruchomieniem urządzeń należy wykonać pomiary:

- Stanu izolacji kabli zasilających,
- Rezystancji uziemienia,

- Inne wymagane przepisami badania i pomiary.

8 UWAGI

Całość prac powinna być wykonana przez osoby mające uprawnienia w zakresie prowadzenia prac przy instalacjach elektrycznych dla instalacji niskiego napięcia. Prace należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami oraz wytycznymi producentów instalowanych urządzeń. Wszystkie urządzenia i materiały użyte do realizacji projektowanych instalacji muszą być zgodne z obowiązującymi w Polsce normami i przepisami oraz posiadać odpowiednie certyfikaty, atesty i dopuszczenia. Wszelkie odstępstwa od wytycznych zawartych w projekcie należy pisemnie zgłosić celem uzyskania akceptacji.

Wprowadzenie zmiany dotyczące zwiększenia ilości przyłączy oraz wytyczenia tras kablowych wraz z ich przekrojami należy wprowadzić projektem zamiennym.

9 SPIS RYSUNKÓW

Rys. nr E-01. Mapa sytuacyjna – lokalizacja instalacji fotowoltaicznej

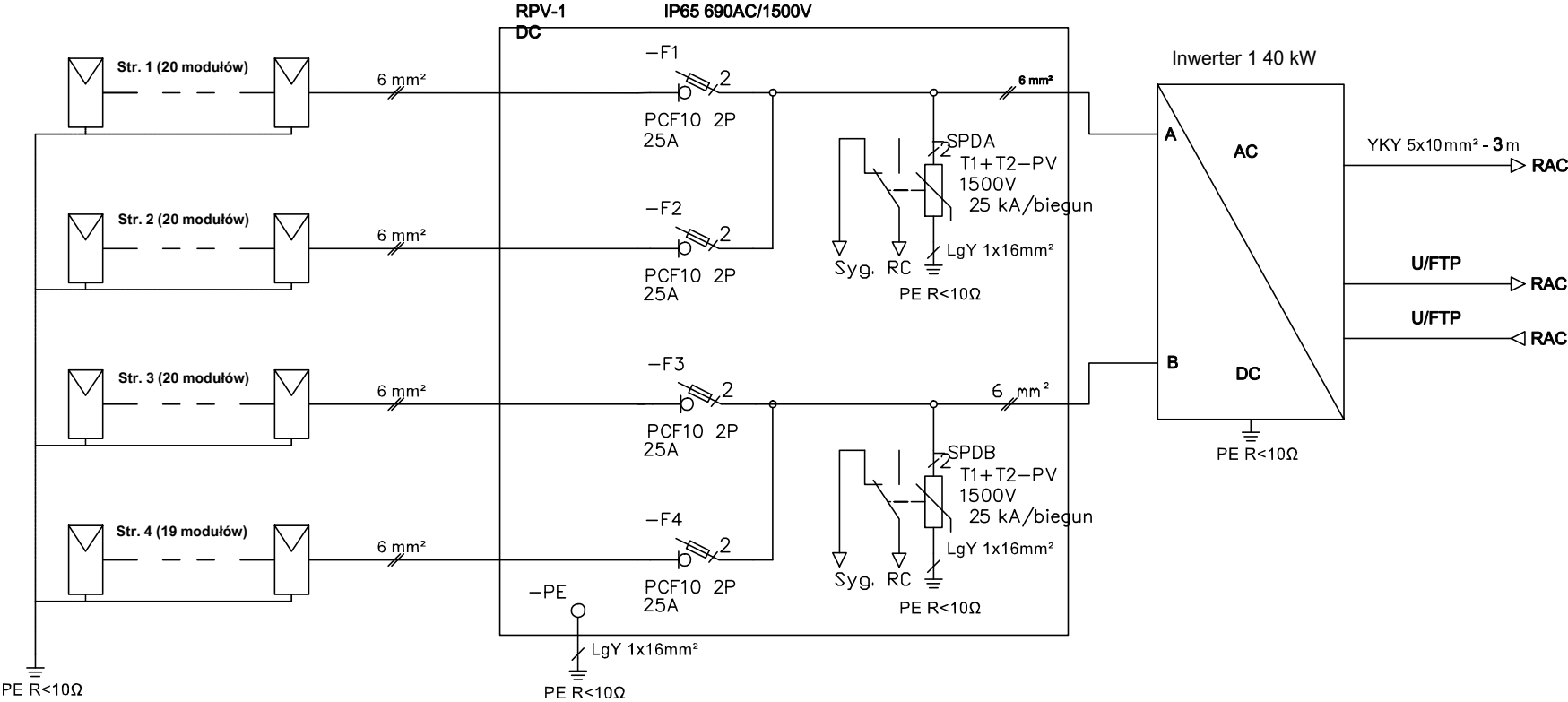
Rys. nr E-02. Schemat elektryczny DC inwerter 1 – 40,0 kW

Rys. nr E-03. Schemat elektryczny DC inwerter 2 – 40,0 kW

Rys. nr E-05. Schemat elektryczny RGF – 80,0 kW

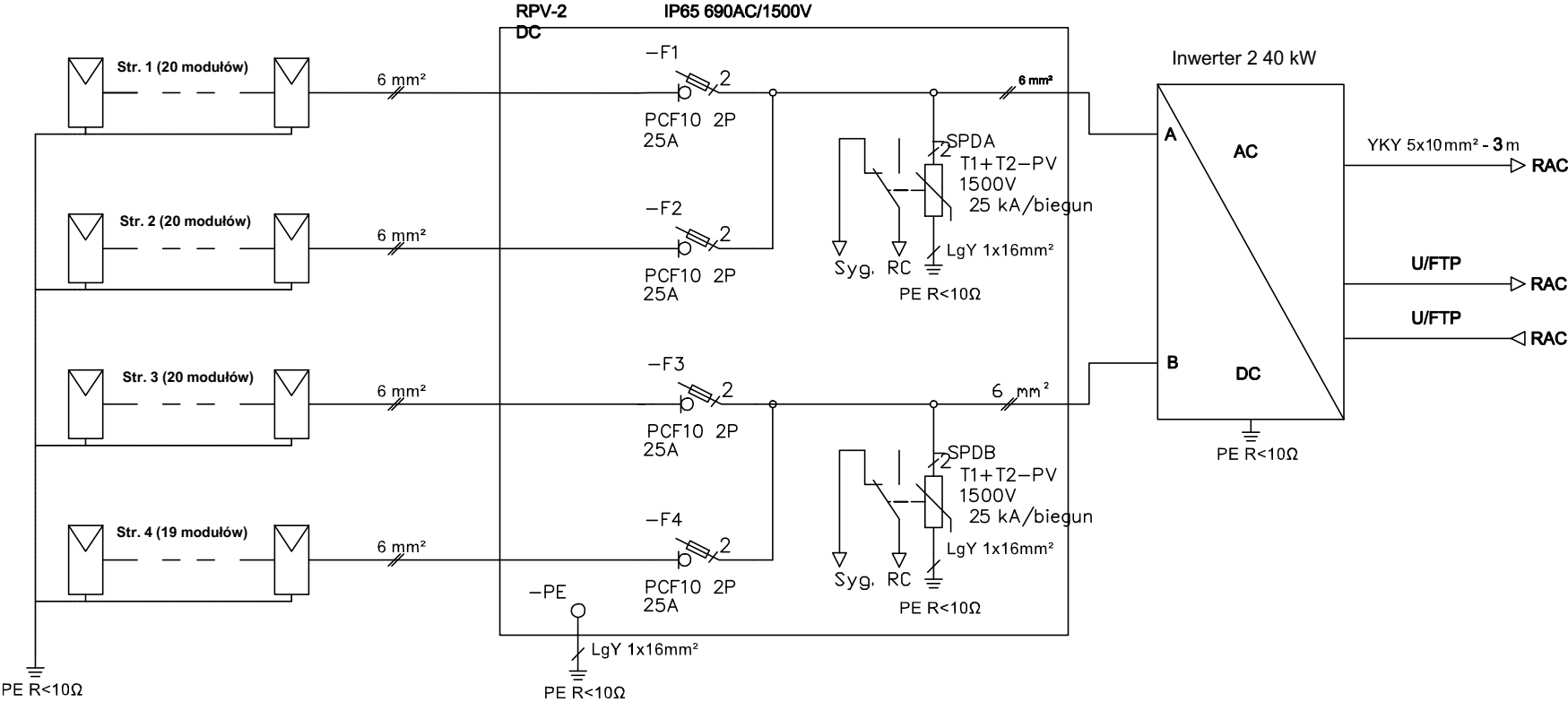
Rys. nr E-06. Konstrukcja wsporcza paneli fotowoltaicznych - stół dwupodporowy wbijany w grunt

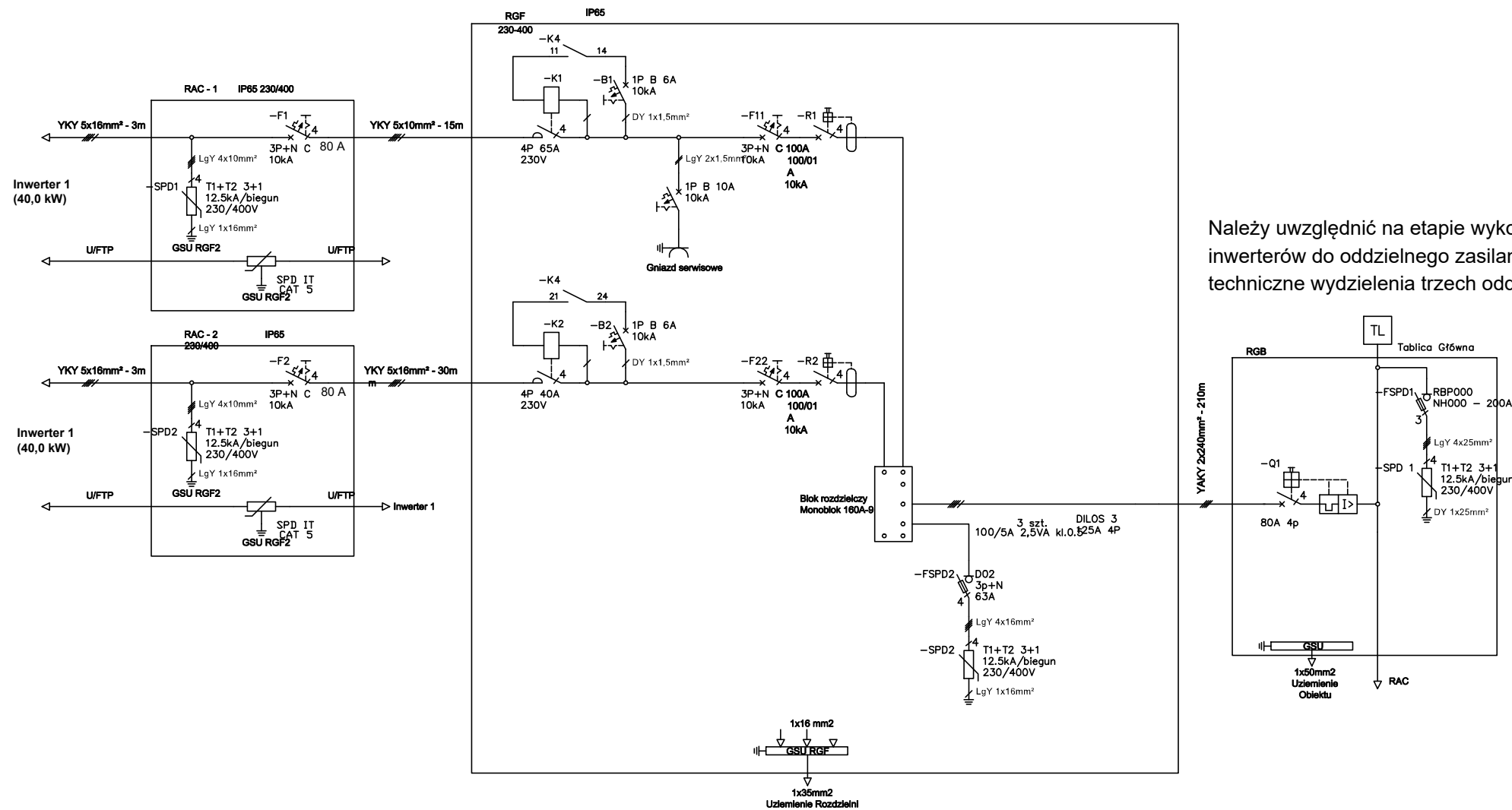
PE Uziemienie instalacji połączone z konstrukcją
stotu R<10Ω
Syg.RC Sygnał zadziałania ochronnika SPD połączony z
inwerterem

<div><div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div><div><div>APROTECH</div><div>AUTOMATYZACJA PROCESÓW TECHNOLOGICZNYCH</div></div><div><div>APT</div><div>.PL</div></div></div>				
Stadium PROJEKT TECHNICZNY		Branża ELEKTRYCZNA		
Obiekt	PCKZIU CHODECZ ul. Włocławska 7a 87-860 Chodecz			DT NR
Treść Opracowania	BUDOWA INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ			Data 11.08.2024
INWESTOR ADRES	STAROSTWO POWIATOWE WE WŁOCŁAWKU ul. Cyganka 28 87-800 Włocławek			Skala -
Opracował	inż. Bogusz Leszczyc-Grabianka			Nr rys. E-02
Projektant	mgr inż. Andrzej Stefański			
Nr uprawnień	UPR. PROJ. ABIT-II-7342-46/99 W SPEC. INSTALACJE ELEKTRYCZNE			

PE Uziemienie instalacji połączone z konstrukcją
stotu $R<10\Omega$
Syg.RC Sygnał zadziałania ochronnika SPD połączony z
inwerterem

<div><div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div><div><div>APROTECH</div><div>AUTOMATYZACJA PROCESÓW TECHNOLOGICZNYCH</div></div><div><div>APT</div><div>.PL</div></div></div>				
Stadium PROJEKT TECHNICZNY		Branża ELEKTRYCZNA		
Obiekt	PCKZIU CHODECZ ul. Włocławska 7a 87-860 Chodecz			DT NR
Treść Opracowania	BUDOWA INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ			Data 11.08.2024
INWESTOR ADRES	STAROSTWO POWIATOWE WE WŁOCŁAWKU ul. Cyganka 28 87-800 Włocławek			Skala -
Opracował	inż. Bogusz Leszczyc-Grabianka			Nr rys. E-03
Projektant	mgr inż. Andrzej Stefański			
Nr uprawnień	UPR. PROJ. ABIT-II-7342-46/99 W SPEC. INSTALACJE ELEKTRYCZNE			

Należy uwzględnić na etapie wykonawstwa możliwość podłączenia każdego z inwerterów do oddzielnego zasilania w przypadku, gdy zaistnieją warunki techniczne wydzielenia trzech oddzielnych przyłączy PPE.

APROTECH

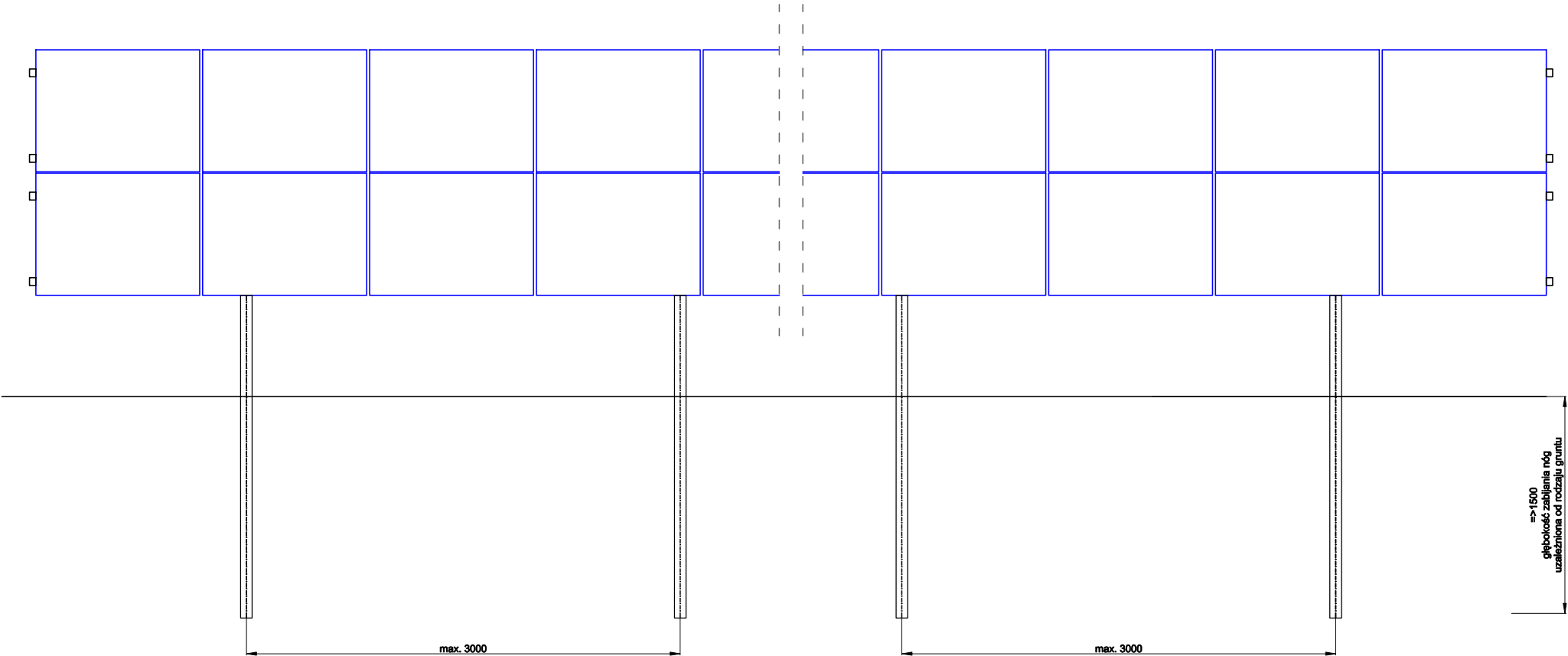
AUTOMATYZACJA PROCESÓW TECHNOLOGICZNYCH

APT

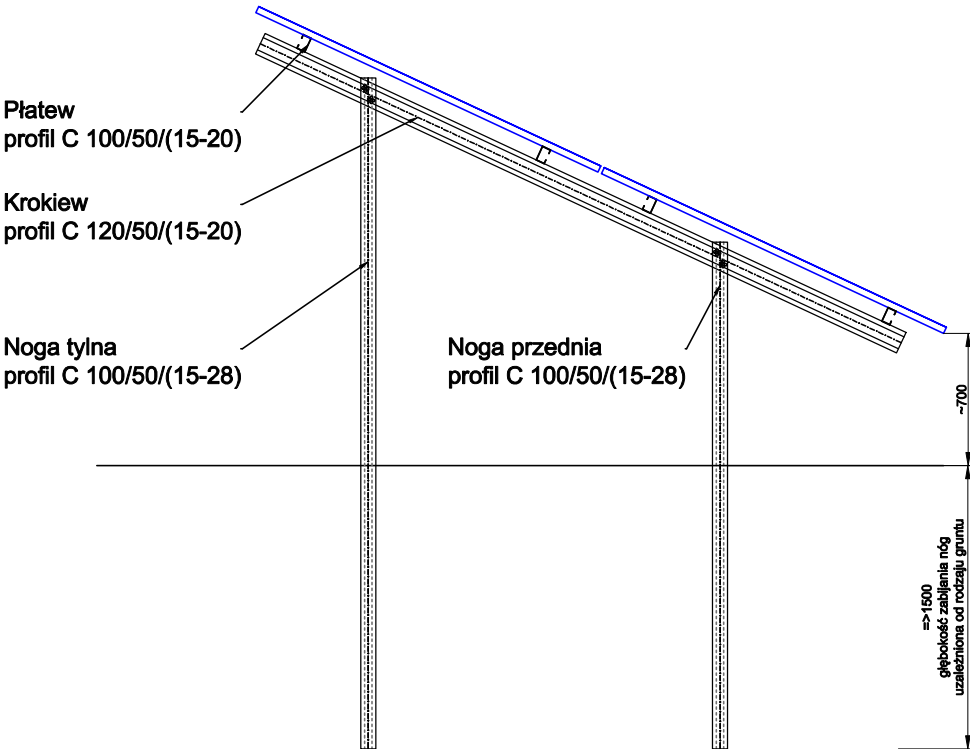
.PL

Stadium		PROJEKT TECHNICZNY		Branża		ELEKTRYCZNA		
Obiekt		PCKZIU CHODECZ ul. Włocławska 7a 87-860 Chodecz						DT NR
Treść Opracowania		BUDOWA INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ						Data 11.08.2024
INWESTOR ADRES		STAROSTWO POWIATOWE WE WŁOCŁAWKU ul. Cyganka 28 87-800 Włocławek						Skala -
Opracował		inż. Bogusz Leszczyc-Grabianka						Nr rys. E-04
Projektant		mgr inż. Andrzej Stefański						
Nr uprawnień		UPR. PROJ. ABIT-II-7342-46/99 W SPEC. INSTALACJE ELEKTRYCZNE						

WIDOK Z PRZODU

WIDOK BOCZNY

<div><div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div><div><div>APROTECH</div><div>AUTOMATYZACJA PROCESÓW TECHNOLOGICZNYCH</div></div><div><div>APT</div><div>.PL</div></div></div>			
StadiumPROJETK TECHNICZNY		BranżaELEKTRYCZNA	
Obiekt	PCKZIU CHODECZ ul. Włocławska 7a 87-860 Chodecz		DT NR
Treść Opracowania	BUDOWA INSTALACJI FOTOWOLTAICZNEJ		Data 11.08.2024
INWESTOR ADRES	STAROSTWO POWIATOWE WE WŁOCŁAWKU ul. Cyganka 28 87-800 Włocławek		Skala -
Opracował	inż. Bogusz Leszczyc-Grabianka		Nr rys. B-01
Projektant	mgr inż. Andrzej Stefański		
Nr uprawnień	UPR. PROJ. ABIT-II-7342-46/99 W SPEC. INSTALACJE ELEKTRYCZNE		